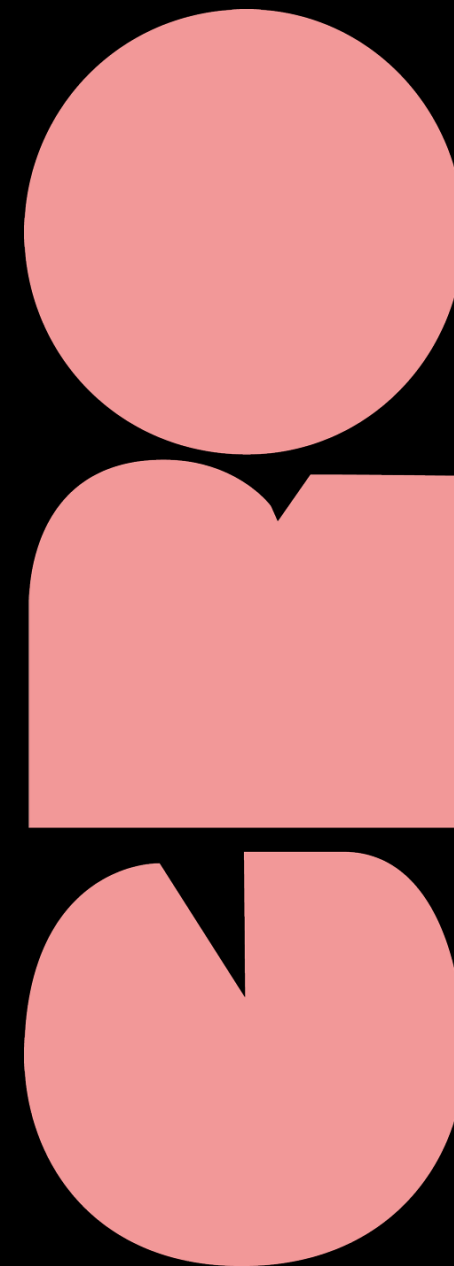

Idrætsundervisning med fokus på elevernes sproglige udvikling

Oplæg, november 2016 LLN

Ulla Kofoed, Ruth Mulvad & Inge Regnarsson

Opdrag ...

Oplægget har til hensigt at pege på, hvorfor elevers sproglige udvikling er vigtig i idrætsundervisningen.

Undervisningen i idræt indeholder utallige sprogsituationer, og i denne sammenhæng forsøger vi at komme med bud på, hvordan disse situationer kan give anledning til, at eleverne - uanset baggrunde - bliver givet mulighed for at tilegne sig sprog, fagsprog og begreber med det formål at øge elevernes samlede læring.

Vi ønsker også med oplægget at pege på, hvordan netop dette styrker refleksionsrum og praksissamarbejdet for eleverne i idrætsundervisningen.

Agenda

- 1)** Kort præsentation af baggrunden for vores arbejde (5 min.)
- 2)** Hvorfor er elevernes sproglige udvikling i idrætsundervisningen vigtig? (30 min.)
- 3)** Sprogsituationer i idrætsundervisningen – stilladsering, progression fra hverdagsprog til fagsprog, og hvordan gør vi det sprogbaseret – materiale udleveres (30 min.)
- 4)** Opsamling og afsluttende fælles refleksioner (25 min.)

1) Kort præsentation af baggrunden for vores arbejde (5 min.)

- Afprøvning og produktion af inspirationsmateriale til EMU for UVM, Via og UCC, en række fag
- Artikel til Antologi, Akademisk forlag "Kom ind i sproget", udgivelse primo 2017

2) Hvorfor netop et sprogligt fokus?

Hvor kommer den valgte sprogdidaktiske tilgang fra?

1. Ny lov – fælles mål i alle fag med sproglige mål
2. Elevgruppen, mere mangfoldig, større og større krav til alle er med, herunder inklusion mm.
3. At arbejde i og med sprogbrugssituationer og forbinde hverdagssproget til fagsproget og faglige begreber, - altså at gøre det vi gør, men med en udvidet opmærksomhed i undervisningens opbygning, elevernes baggrunde, muligheder for at samarbejde om kropslige handlinger og knytte sprog til disse mm.
4. Urgammelt problem: lighed gennem uddannelsessystemet! Bl.a. et spørgsmål af sproglig art. Basil Bernstein og M.A.K. Halliday (allerede 50-60'erne). Sprogbasert undervisning.

2) Gruppearbejde ud fra spørgsmål, som oplægget so far giver anledning til ...

Baggrunden for at arbejde med sprog i idrætsfaget

- Hvad tænker I - egen praksis?

(tre og tre i max. 5 min.)

Må gerne give anledning til spørgsmål som kan deles og muligvis besvares ved oplæggets afslutning ...

3) Sprogbrugssituationer i idrætsundervisningen

Stilladsering og progression fra hverdagsprog til fagsprog, og hvordan gør vi det sprogbaseret (materiale uddeles)

At arbejde med sprog i idræt – to dobbeltlektioner i seks dele:

1. At gøre hinanden gode. Første dobbeltlektions indledning og opvarmning
2. Forevisning og afprøvning af en akrobatisk figur og opsamling på første dobbeltlektion
3. Anden dobbeltlektions indledning og opvarmning
4. Eksperiment med akrobatiske figurer: igangsættelse, eksperimentering og fremvisning, anden dobbeltlektion
5. Opsamling på hele forløbet, anden dobbeltlektion
6. Evaluering

3) Gruppearbejde (20 min.)

Refleksioner over materialet

- Hvor kan I se arbejdet med sprog?
- Hvordan tænker I koblingen mellem fag og sprog?
- Hvordan ser I brobygning mellem hverdags sproget og fagsprog og faglige begreber?

Nedskriv dette i grupperne, således I kort kan fremlægge afslutningsvis

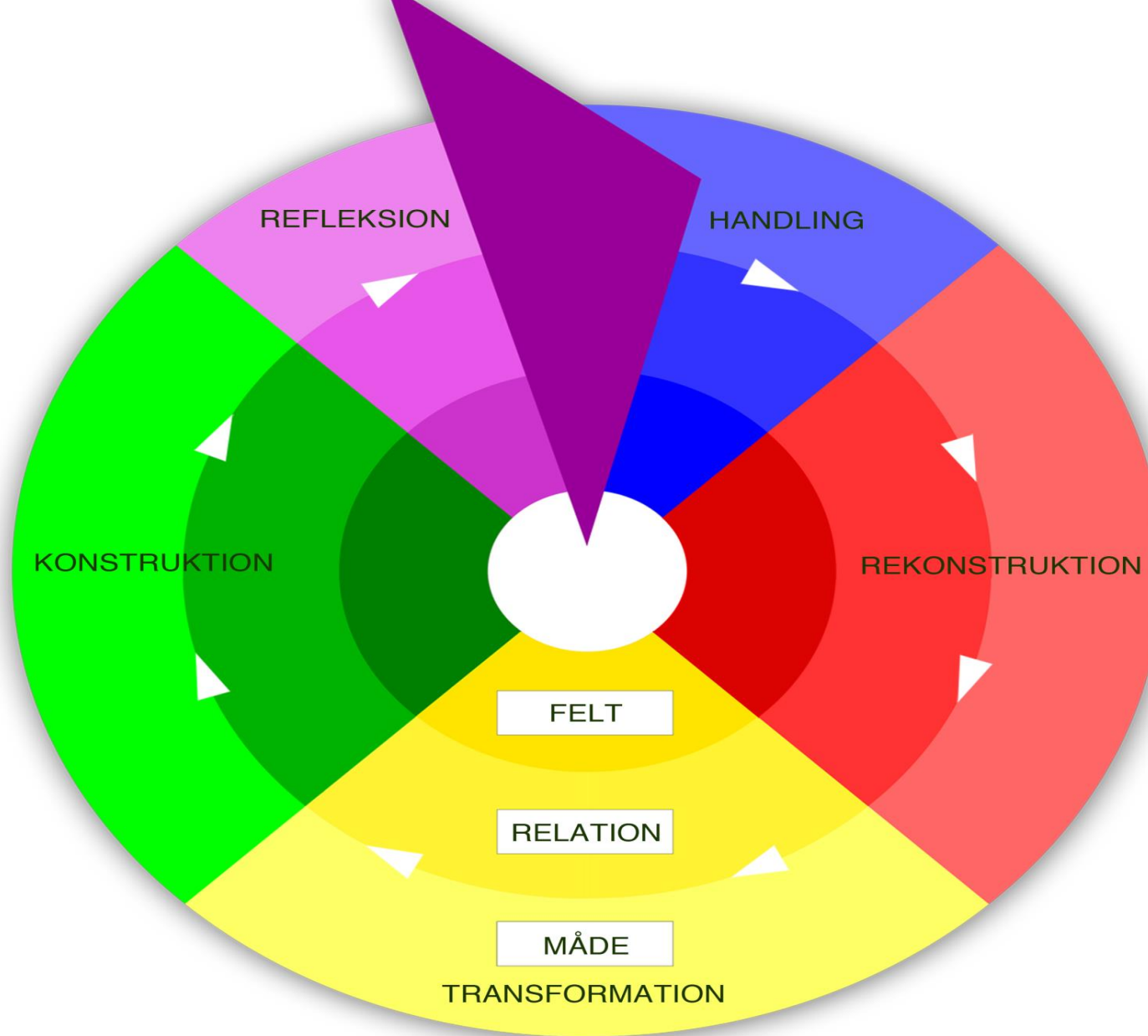
- genkendelighed, muligheder, umuligheder, ny og/eller gammel vin ...?

4) Opsamling og afsluttende fælles refleksioner (25 min.)

- Sneglen som afsæt for stilladsering og progression (10 min.)
- Spørgsmål og kommentarer (15 min.)

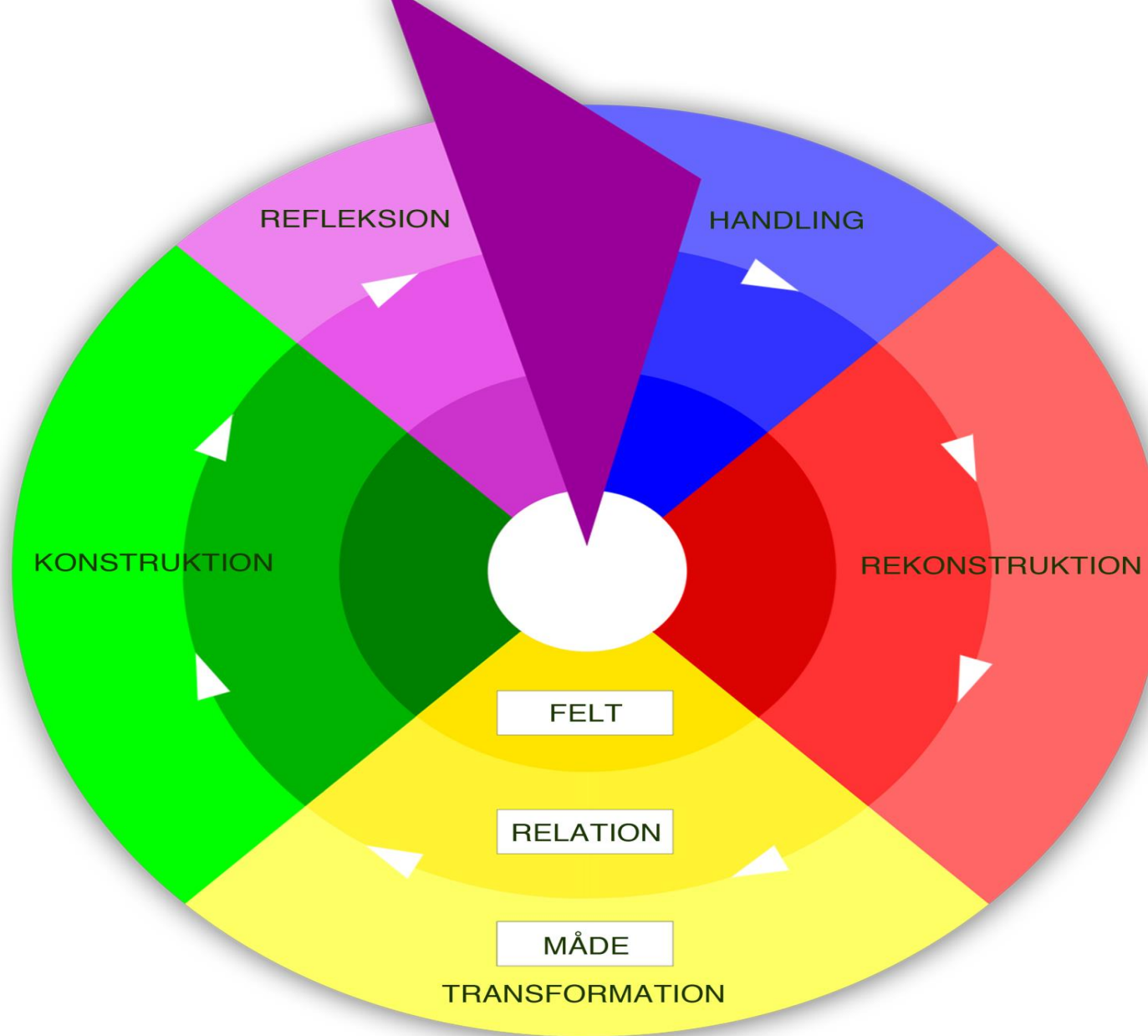

Figur 2.2 Sneglen. Nationalt Videncenter for Læsning og Utterslev Skole, efter Beverly Derewianka, 2016.

1. At gøre hinanden gode. Første dobbeltlektions indledning og opvarmning	Handling Sprog som ledsagelse til handling
2. Forevisning og afprøvning af en akrobatisk figur og opsamling på første dobbeltlektion 3. Anden dobbeltlektions indledning og opvarmning	Rekonstruktion Sprog som rekonstruktion
4. Eksperiment med akrobatiske figurer: igangsættelse, eksperimentering og fremvisning, anden dobbeltlektion	Transformation Fra situationsafhængig til situationsuafhængig sprogbrug
5. Opsamling på hele forløbet	Konstruktion Sprog som konstruktion
6. Evaluering	Refleksion Sprog som refleksion

Figur 2.3. Undervisningsforløbets seks dele sammenholdt med sneglemodellen

Figur 2.2 Sneglen. Nationalt Videncenter for Læsning og Utterslev Skole, efter Beverly Derewianka, 2016.

<p>Undervisning – praksis</p> <p>De tre aspekter i planlægningen</p>	<p>Sprogdidaktisk teori</p> <p>Sneglemodellen</p>
<p><i>1. Perspektiv</i></p> <p>Hvilke undervisningsaktiviteter der understøtter læringsmålene, og hvordan rollerne mellem lærer og elever og mellem eleverne indbyrdes skal være</p>	<p><i>Relationer</i> mellem deltagerne og deres relation til indholdet</p>
<p><i>2. Perspektiv</i></p> <p>På hvilken måde eleverne skal bruge sproget om det idrætsfaglige</p>	<p><i>Måder</i> at bruge sprog på</p>
<p><i>3. Perspektiv</i></p> <p>Hvordan progressionen i såvel elevernes idrætsfaglige som sproglige udvikling kan være.</p>	<p><i>Felt</i> forstået som den scene eller arena som noget foregår på</p>

Figur 2.4. Undervisningsforløbets tre perspektiver sammenholdt med sneglemodellen

4) Afsluttende fælles refleksioner (15 min.)

- Spørgsmål
og kommentarer

Vi er ikke færdige med dette arbejde, - det bliver vi aldrig ...

Vi vil gerne arbejde videre med den sproglige udvikling i idrætsfaget sammen med jer

HUSK 😊

Formålet er *ikke* at eleverne skal blive bedre til sprog,

MEN formålet er, at eleverne bliver bedre til *idræt*